De Fra Syllistica.

|Omne vitium e fugiend^m: sed aliq. 3suetudo e vitium: ergo aliq. 3suetudo e fugienda|. Celes 4° modum 3cludendi in |Ferio| requirere maiorem vtem negativam, minorem partem affirmativam, et colligere partem negativam, hoc modo: |Nullus timidus e felix, sed quidam dives e timidus: ergo quidam dives non e felix.|

Ex modis 3cludendi directe facile inferes modos 3cludendi indirecte in eadem 1^a figura. Advertere tamen priores 3 modos 3cludendi indirecte solum differre a primis tribus directis, quia inferunt 3vertentem 3clusionis directae: hinc fit, quod hic Syllus in |Barbara| Omne bonum e amandum: sed omnis virtus e bona: ergo omnis virtus e amanda| maneat in Baralipton, si ita 3vertatur 3clusio |ergo aliquid amandum e virtus|: Syllus in Celarent, maneat in Celantes, si ita 3vertatur 3clusio |ergo nullum fugiendum e virtus|: Syllus autem in Darii, maneat in Dabitis, si 3clusio ita 3vertatur |ergo aliquid fugiendum e 3suetudo|.

4us modus 3cludendi indirecte in Fapesmo, requirit maiorem vtem affirmativam; minorem vtem negativam, et colligit partem negativam, hoc modo |Omnis mens e substantia: sed nullum corpus e mens: ergo quaedam substantia non est mens. 5us denique in Friseso, seu Frisesomorum, requirit maiorem vtem affirmativam; minorem vtem negativam, et eandem partem negativam, hoc modo |Quaedam arbor e vivens; sed nullum animal e arbor: ergo quoddam vivens non e animal.|

Pro 3plemento advertere in sola hac 1^a figura dari modos 3cludendi indirecte; et ratio e quia in sola hac 1^a figura potest 3cludi minus extremum de majori, non vero in 2^a et 3^a, siquidem in 2^a et 3^a eo ipso quod aliquid in hoc praedicatur, meretur maius extremum, et 3tra semper 3cluditur majus extremum de minori, 3 majus extremum sit illud, quod praedicatur; minus vero, quod subijcitur.

Articulus 4us

De modis 3cludendi directe in 1^a et 2^a figura

Itaque hic advertendo nos modo non curare de modis inutilibus 3cludendi, sed tantum de utilibus: advertendo etiam 2^am figuram eam esse, in qua minus terminus de utroque extremo praedicatur: 3^am vero esse illam, in qua minus terminus utrique extremo subijcitur. Hoc posito.

Sciendum e

Sciendum est in 2a figura dari 4or modos concludendi; in 3a vero sex, qui omnes directe concludunt, et his carminibus suo ordine continentur

Cesare; Camestres; Festino; Barocho; — Darapti;

Felapton; Disamis; Datisi; Bocardo, Ferison.

4or quoque modi concludendi in 2a figura, 4or primis dictionibus continentur: sex vero 3a figurae in 6 sequentibus; quorum expositio patet ex dictis in 1a figura; 4or tamen regulas apponit Philosophus his tribus figuris communes.

1a regula est: Ex duabus particularibus nihil concluditur in forma: 2a: Ex duabus negativis etiam nihil concluditur: 3a: Quando una praemissa est particularis, conclusio negat esse universalis: 4a: Quando una praemissa est negativa, conclusio negat esse affirmativa. Qui plura optaverit, Philosophum adeat in Lib. 1o, praesertim a Cap. 9, et Logicam in hoc loco, ubi ad animi taedium, et fortasse capitis tormentum multa leget, nos non temporis brevitate inclusi utiliora. Itamque reliqua ingeniosis, et phlegmaticis remittimus.

Articulus 5.

De Syllogismo expositorio.

Cum Syllogismo expositorio saepe utantur Doctores, praesertim in quaestionibus, illum explicare necessarium duxi. (Syllogismus expositorius (qui aliquo nomine dicitur discursus sensibilis) qui (loco alicuius medii ipsis supponit) est ille, qui constat medio termino, ut qui dicit ab aliis Syllogismis, qui constant communi termino.)

Terminus autem singularis, ut valeat, duas requirit conditiones; 1a est ut non sit communicabilis multis; 2a ut non sit idem realiter cum re communicabili multis. Defectu 1ae conditionis non valet hic (Essentia Divina est Pater: Essentia Divina est Filius: ergo Filius est Pater): nam licet Essentia Divina sit singularis, tamen est communicabilis tribus Personis. Defectu 2ae conditionis non valet hic (Filius non est Pater, Filius est Essentia Divina: ergo Essentia Divina non est Pater). Nam quamvis Filius sit incommunicabilis, tamen est idem realiter cum Essentia Divina communicabili.

Si autem Syllogismus expositorius non solum constet termino singulari, sed etiam utraque praemissa singulari, duobus modis colligit in 1a figura; tribus in 2a et duobus

in

De Fiā Syllistica.

In 3. 1.us mūs 1.a figā ex utraq3 affirīua colligit sinolem affirīuam hoc mō (Prūs ē sapiens: sic rā ē Prūs: ergo sic rō ē sapiens). 2.us mūs in eād 1.a figā ex maiori negāua, et minori affirīuā colligit Conem sinolem negāuam hoc mō (Prūs n colit multos Deos: sic Pōis ē Prūs: ergo sic Pōis n colit multos Deos.)

1.us mūs in 2.a figā ex utraq3 affirīua infert sinolem affirīuam, hoc mō (Marc.us Tulli.us ē Cicero: sic rō ē Cicero: ergo sic rō ē Marc.us Tulli.us). 2.us mūs et in 2.a figā ex maiori negāua et minori affirīua colligit sinolem negāuam, hoc mō (Socrēs n ē Cicero: sic Orator ē Cicero: ergo sic Orator n ē Socrēs.) 3.us mūs in eād 2.a figā ex maiori affirīua et minori negāua colligit sinolem negāuam, sic (Socrēs ē fili.us Alcibiadis: Plato n ē fili.us Alcibiadis: ergo Plato n ē Socrēs)

1.us mūs in 3.a figā ex utraq3 affirīua colligit partem affirīuam, sic (Prūs ē sapiens: Prūs ē dives: ergo qdam dives ē sapiens.) 2.us denīq3 mūs ex maiori negāua, et minori affirīua colligit Conem partem negāuam, sic (Crassus n ē sapiens: Crassus ē dives: ergo qdam dives non est sapiens.

ARTUS Ult.

Pponunt regulæ ad inveniendā mīa apta ad Syllos.

En se se offert pons ille famos.us apud Logōs, a q auditores meos deterreo, pessimum n. nōen, et omen rēt, cui.us tn structuram ē longiū ppono, id Cfutuco qdāc levissimo aspectu, alijs n. relinq terendam ūam.

In illo tradit Prūs artem inveniendi mīum, seu argūm ad qmlibet Conem inferendam accommodatum: dōq3 qmcumq ppositam pposūm resolui dēre in suos trōs, nempe in sbiectum, et ptum, dein utriusq3 tēis, et pprietās ēe investigandas, scilicet antia, sīa, et repūa.

Antiā hic sē illa, et qq pcedens res, rū qz sit antia; In tō ho. dī āns alis, sīqd ē ē rōe prati. Consequentiā sē illa, quæ pcedens

Primi t rebq. vi qz ??ia dicant; vn Art dr ??s vi cois, sigdt cœ grati. Regnia st illa, quæ aut nullo mō, aut nisi raro grari pos-sunt d rebq, qz st regnia; vn qd discipuli oderint Magistrum dr regnans vi discipulox: qd crederem eē vium nī experia repugnaret. His positis

Sex Regulæ traduntr a Prō ad inveniendu mium aptum ad qmlibet ppoem inferendam. 1a e: Vt pbetr Cto affirma dēt sumi p mīo ans grati, et ?ns subti: V.g. ut in, Barbara, pbetr hæc Cto | Ois ro e Subia | sumatr Art p mīo, qd e ans grati, nempe subiæ, sigdt subia d asiaffrati, V. e ?ns subti, nempe rois, sigdt at d roe grati: tunc sic fiet pbao | Oe at e Subia. sd ois ro e at: eo ois ro e Subia: t: eo aliqs ro e Subia | sigd eod mō pbatr partis affirma in, Darij, q Vtis in, Barbara.

2a Regula e: Vt pbr partis affirma sumi dēt p mīo ans grati, et subti sit. V.g. ut in, Darapti, pbr hæc Cto | Aliqd vivens e Subia | sumatr p mīo at, qd e ans Viventis, et subiæ; tunc sic | Oe at e Subia: sd oe at e Vivens: eo aliqd vivens e Subia |. quæ 2a Regula, si mutentr ppoes, et pbat partem affirmam in, Disamis, V, Datisi.

3a Regula: Vt pbetr Vtis negiua in, Celarent, Cæsare, sumatr mium, qd sit ?ns subti, V regnans grati: V.g. ut pbetr nullum roem eē Lapidem sumatr p mīo at: tunc sic | Nullum at e Lapis: sd ro e at: eo nullus ro e Lapis. In Cæsare sic pcedit | Nullus Lapis e ro: sd ois ro e at: eo nullus ro e Lapis | Per Eandem Regulam et pbr partis negiua in, Ferio, et, Festino, dummō maior ppositio partis sit.

4a Regula: Vt pbetr Vtis negiua in, Cesantes, aut Camestres, sumatr mium, qd sit regnans subti, V ?ns grati: V.g. Vt pbetr nullum roem eē Lapidem, sumatr p mīo, Sus expers, qd e regnans rois, V ?ns grati, tunc sic pcedatr in, Cesantes | Nullus Sus expers e ro: sd ois Lapis e Sus expers: eo nullus ro e Lapis |

Per

De Fra Syllistica.

Per eand regulam gbr partis negatiua in Baroco, dummo minor singlis sit.

5. regula: Ut goeti partis negatiua, sumati mium, qd sit ans subti, et rugnans grati: Ex. ut in Felapton gbeti qnd subiam n ee uiuentem, sumati lapis g mio: cunc sic peedati Nullus lapis e uiuens: st ois lapis e subia: g quet subia n e uiuens. Per eand regulam gbr partis negat. in Ferio, et duob. modis indirectis 1. figae: et in Festino, et Baroco 2a. et in Ferison 3a.

6a. Regula: Ut gbeti partis affirma in Bazalipton, sumati mium, qd sit ons grati et ans subti: Ex. ut gbeti quand subiam ee uiuentem, sumati corp. g mio, et sic peedati. Oe corp. e subia, st oe uiuens e corp.: g quet subia e uiuens. Per eand regulam grati partis affirma in Dabitis, dummo minor partis sit. Praedictae regulae gbani a Pio g Syllos extantes tris n signiuis, g exprit seqntib. carminib.

Praedicat A. B sequitur: C praeit: D manet extra:

E subit: F sequitur: G praeit: H manet extra.

In qq g litteram A. rugnat gratum: g B ons grati: g C ans grati: g D rugnans grati: g E subm: g F ons subti: g G ans subti: g H rugnans subjecti.

Ut aut praedictae regulae intelligani, notum nouem modis comparari poe mium cum extris, nempe c grato, et subto c ons inferenda; aut .n. mium e ans utriusq extmi; aut ons utriusq; aut rugnans uriq; aut ans grati, et ons subti; aut ons grati, et ans subti; aut rugnans grati, et ans subti; aut rugnans subti, et ans grati; aut ons grati, et rugnans subti; aut rugnans grati, et ons subti; quae nouem combinationes nouem dictionib. designanti

Fecana: Cageti: Dafenes: Hebare: Gedaco:

Gebali stant; sed non stant Febas, Hedas et Hecas.

Hae nouem dictiones st g. arcd. fatalis Pontis; 6. priores dicunr stare go anotant 6. obinoes mij. utiles ad oeludend., quae suo orde rent 6. priorib. regulis assignatis, ita ut, Fecana, anotet comparoem ctentam in 1a regula: Cageti comparoem 2ae regulae, et sic d caet. 3. ultimi arcd. ultimij

 dictionib.

Dictionib. signati dicunt n̄ stare, qa signānt 3 vlt.as combinões medij inutiles ad cōcludend.

Adverte aut 1° in qlibet sex prior. dictionum 3 reperiri vocales, qz due priores signānt pdicatum, et subtm ccis, vltima vō signat conem inferendam: vg in Fecana, primum E signat subtm, primum A signat pdicatum; vltimum vō A signāt conem inferendam ee vniversalem affirmatiuam.

Adverte 2° singulis vocalib. pfixi singulas consonantes, quæ signānt mium, qd sit ᵱ ãxl ᵱ ons, ḡ ricognans illi 9tri, q̄ vocales signāt: vg in Fecana, litteræ F. et C. pfixæ priorib. vocalib. signānt mium, qd sit ons subti, et ãxl pdicati: sicr intelligendæ sūt cuiuscumq; dictionis litteræ, et cuiusumq, signōem supra inculcatam.

Adverte 3° ideo in trib. vltimis dictionib. n̄ poni vltimam vocalem, qa indicant combinões inutiles, ex qz n̄ infertur cō. Plura diceremus; st tot dixisse libeo: ad alia q° uscati pgeremus.

De Priori Resoluõe.

F I N I S.

LIVRARIA DA UNIVERSIDADE

* In Libros *

De Posteriori Resolutione

* * * * *
* * *
*

Hi Libri sunt pro subiecto Syllogismum demonstrativum spectantium secundum materiam, appellanturque De Posteriori Resolutione, quoniam in illis agitur quo pacto resolvendus sit Syllogismus demonstrativus non jam secundum formam, sed secundum materiam variam et demonstrativam: quos autem Philosophus etiam egerit de definitione, non in sequenti, quod et de hoc sit ejusdem operis intentum, quamvis non egit de ea per se, sed quatenus inservit ad demonstrationis materiam explicandam: de definitione vero egit in alio tractatu, quem propter injuriam, et indignam injuriam periisse videtur.

Ad Cap. 1.um De Præcognitis.

Quæstio 1.a

De acquisitione Scientiæ.

Articulus 1.us

An Scientia a nobis de novo acquiratur?

Tria dogmata proposuit Plato: 1.m fuit, Nostras animas fuisse creatas multum
ante

Antiqui ma universi: 2m eas oib. Scys à Deo fuisse illustratas, et ꝑ ꝯjunctionem cum mā manisse Tunc sopitas, ac ꝑin exere ꝑraematib., ut iter. excitent. 3m Nrum scire, notam ee Scire, quod reminisci earū Suār, quas ante sciebamꝰ: ꝯ in illud 1m. dogma sit ꝯ Fidem, qua dōt nrās aīas corporib. infundi in instī quo creant, et duo sequentia oio corruunt.

Dico igr 1o. ꝯn nobis dari uā Sciā. Pbr ex oia, ꝯ infra satis ꝑebit, quod dicant Heraclit. & Cratil. qui nullam in nobis dari Scientiam somniarunt.

Dico 2o. Sciā, quae in nobis datur n sit incognita sed nris aib. acquisita. Pbr ex Arle, qui nrūm illum ꝯparat tabulae rasae in quā nil depictum ē, eo quod nullas eat eius ingenitus. Firmatr 1o. qa si Sciā nobis eent indita à nā, oes eod. mō de reb. judicaremꝰ, sicut eod. mō nobis eent inditae; quod ē ꝯ experiam. 2o. qa sequrēr quod qn aliqd scimꝰ reminisceremur nos aliqn sciuisse, reminisci n ē rei cognitae, ut antea cognitae recordari, quod it ē ꝯ experiam.

3o. qa sequrer caecum à nativitate ꝑosse judicare de colorib., quod ē ꝯ vulgarem ꝑaremiam, ꝯ experiam. Pbr sequel. qa qui eet Sciam ēuatem, & Spēs alicuius rei potentis ad unum sēm ꝑot excitari ꝑ Spēs alterius sēs ad cognēm memorativam talis rei, & ex qn ex auditione nōis saccari recordamr illius dulcedinis.

Ob. 1o. Del. Sciā seu Cōē quam investigamꝰ ē nobis nota, vel ignota: si nota iam n acquirit de novo, si ignota n eam agnoscemꝰ qns in eam incurramꝰ: ergo. Sciā sit nobis ēvale nota, ꝯ sol. āuli ignota. Ad. ad maj. Sciam, seu Cōem ꝯali, ꝯ in se eē nobis ignotam, virtu tn eē notam; quatenꝰ virte ꝯteti in ꝑmissis, à qq in formae deducitr.

Ob. 2o. Si Sciā acquirit de novo, vel ministerio sensuum, vel ope Magistri, sd n ministerio sium, tum qa multa scimꝰ, quae ꝑ sūs n attingunt, tum qa sūs st fallaces, & ꝯter certitudini & infallibilitati Sciār inservire n ꝑount; etiā n ope Magistri, qa eō Sciās ꝑ ter lumen nāle illius nariae st Spēs intelligites, qui Magister

negt

Neque immediate producere in illum discipuli sine scientiam quam suam non acquirunt.

R. neque minus utroque non modo acquiri possunt scientiæ; nec probatio 1a quia aliquid probat non ex operatione ut res quæ secundum se suis attingant immediate, quæ per se sed subsunt quæ agnoscantur per effectus, ut Deus, Angeli, et proprietates occultæ; vel per fincta ut relationes; vel per quia negatas, ut negationes; vel per quia ut mens; quod si suis aliquando impedimenta diligenti, et illius dent occasionem errandi; adsunt tamen sunt instrumenta apta ad scientias acquirendas tum quia ablatis impedimentis non errant; tum quia facile corrigunt ab illa. Nec est vocem probatio 1a quia, quamvis non Magister non possit directe infundere species intelligibiles in mentem discipuli, tamen potest proponere, et explicare principia, ordinare connexionem terminorum, adhibereque signa externa et exacta, quæ discipuli mens juvatur ad Conclusionem scientificam deducendam.

Dices: Vel talia signa sunt nota discipulo, vel ignota: si nota, tum debat scientiam; si ignota nihil per ea intelliget: ergo etc. R. talia signa esse nota discipulo in sensu, et ut; a Magistro vero explicari distincte et in parte. Vg. discipulus scit hoc nomen, Deus, significare naturam æternam esse, magister vero aut explicat talem naturam constare natura, et personis, Deus, et Dia, ... vero dire connexionem cum proprietatibus etc.

Articulus 2us

Ut dentur in nobis habitus primorum principiorum?

Notandum 1o illum esse capacem habituum naturalium, quæ nihil aliud sunt, quam quædam qualitates facilitantes ad operandum. 2o 1a principia esse propositiones per se notas, quæ ex propriis terminis clare, et evidenter cognoscuntur; Vg. omne totum est majus sua parte; ad questionem ipsam

R. negative. Probatur, quia si tales habitus nobis essent inditi a natura essemus æque faciles ab initio ad assentiendum primis principiis, sed hoc est contra experientiam, siquidem ex repetitione actuum reddimur faciliores: ergo etc. Firmatur 1o quia habitus virtutum nobis non sunt inditi a natura: ergo neque habitus primorum

Primor. prior. Firmatur 2o qa magis egem.s speb.s, qm hab.s, & tn spes n. st nobis incognita: ergo nec et hus.

Dices: Angelor. spes illis st inditae a 1a creoe: ergo hus prior. nobis et inditi erunt. Firmatur 3o, qa sec. S. D. ploqum, supremum infimi attingit infimum supremi, sd supremum cognitiois rans st hus prior. primor.; & infimum cognitiois Angelicae st spes impressae: ergo qum spes st inditae Angelis, ita et hus prior. nobis inditi erunt. Rndeo neg. asum, cujus confirmao n. conuincit, tum qa facile pot negari, tum qa ut supremum infimi attingat infimu supremi, sufficit qd aliq hus prior. n. sint fiali discursiui, sicut cognitiones Angelor. discursiuae n. st. Quans aut na eos hus n. indiderit, n. ideo defectuosa fuit, qa satis est nobis dedisse poas, quib.s tales habitus comparemus.

Quaeres 1o, an tales hus denr in nobis acquiri per mos aus? Rndeo affirmatiue Pbr. qa hus nil aliud st, qm quaed facilitates, qd ex repetitione assium experimr maiorem facilitatem in assentiendo primis priis: ergo &c. Neq illa major facilitas tribuenda e speb.s memoratiuis, tum qa tales spes sot determinant immediate illum ad cognitiem apprehensiuam, n. uo ad judicatiuam: hus aut prior. immediate determinant ad assum judicatiuum eorundem prior.: tum qa saepe eo exercitatus remissius apprehendit trios, qm nexercitat.s, & tn exercitat.s facilius assentitur: ergo talis facilitas n. ab speb.s, sd ab hab.s prouenit.

Pbr. Clo 2o a priori; qa tunc admittuntur hus, qn poa dent aliqm indrnam, & diffem ad aus, sd illus illam pot here ad assus prior.: ergo in eo dabuntr hus, pbr. min.; qa illus assentitur priis ex mo tiuum, qt illi opponi pot 3a aliq diffes, 3o dec n. necessitans ad assum: ergo ad vincendam talem diffem dabuntr hus.

Rent aliq dari posim sibi vincere in priis, ving euidia trios, qua e rao assentiendi, aliq mo occultari pot n. uo in illis, quae sunt euidentissima. Sd 3o, qa nullum e priium adeo euidens, ut eius veritas aliq mo occultari n. possit, 1o pp exiguam aduertiam ad trios, 2o pp remissam trios

De acquisitione Sciae

Tris apprehensionem, et ex aliis qtuis impedimentum; Vn ostum e qd aliq negarent pria, qns euidentissa. Cs nary it cus, qtales actus consentient. Reiicitur q nram Doam

Ob. 1o. Pota nalis n indiget cu, qa e oio determinata ad suum obtum; st illus e pota nalis, et oio dtiat. ad 1a pria: ergo n indiget cu ut illis assentiat; maior pt in sibi exnis, et coi. Ad. dicd. maj. in pots quae ferunt simpli in sua obta, ut sut exni, et fortasse apprensio illus, n uo in ill, quae feruntur ob motiuum, ut ferti illus q judicium, et discursum, qi ideo n e ita dtiat. ad oia, ut n egeat cu ad determinandam indriam.

Ob. 2o. In illu n dans cus practi ad 1a pria practia, qlia it | Bonum e amand. Malum e fugiend. ergo nec er spatiui ad spatiua. Rt neg. ans: qns n illus lumine nali pot penetrare oia 1a pria, nihilo pot here aliqn indriam, siqd n semp. ea excitari a roe motiua, et iter ads. eget cu ut facili operi. Inst. Cs sat qn perfecte excitari n indiget cu. Rt nunq in hac uita pot ita clare excitari, ut n heat aliqm difficim. qd probati ex eo, qd quo saepius assentitus prius, eo redditi facilior ad iter illis assentiend.

Ob. 3o. In uolte n dati cus ad bonum coe, nec ad ultum finem: ergo neq in illu ad uerum coe. Negari ans, nam uoltas in uia et ca bonum coe, et ultum finem e libera, et indiffens, qa exercitiam actuum, et iter eget cu ut facilibetur, et inclinari.

Inst. Appetit. bruti e incapax cuum, et mo aciri et mo remissi appetat aptm: ergo et illus erit incapax cuum, et mo acio et mo remisso moueati ad assum pria. Negari oia: majo rao e qa appetit. bruti n ferti in obtum mediante roe motiua, st ex sola remissione, et intensione apprehensionis, et ppoe obti, et dispositione subti modo acri, mo remisso. Illud appetit. at uero intellectus fertur in suum objectum ob rationem motiuam.

G V Æ O 2a V

Vtrùm oîs dôa, & disciplina itliua fiat ex anti cognîe?

Artus 1.us

Explicatio sius Quaestionis.

Notto 1.o eand rë Docem uocari dôam, ĝten.s traditi a Magistro, disciplinam uö ĝten.s recipiti in itlu discipuli, ad eum.d mûm, q est n.o mot.s dr äo put egreditr ab agente, et dr passio, put recipitr in subto qus differunt in eo, qd pâo n pcedat effect.e a subto, sed sol receptiue; dôa uö ita pcedit a Magistro, ut priati pducat ab itlu discipuli, et rão diversis e, qa äo pcedit ab agente pxië operante in suum, disciplina uö a Magistro n tanqs a pcio efficiente, sed sol dirigente.

Notto 2.o dôam itliuam eë id ee ac discursiuam, pbr qa Aktes ad dôam itliuam reqrit cogniem anteim rei dirse, sed cognitio äns rei dirsæ reqritr tm ad dôam discursiuam: e.o dôa itliua eë id e ac discursiua, pbr min. qa ĝnä ad cogniem apphensiuam reqrati cognio äns sensitiua, et ad judicatiuam apphensiua, et tales cognies st cognies eiusd rei. Firmatr, qa oës cognies, ĝs Phüs n exptum adduxit, st discursiua.

Notto 3.o cogniem änteim quæ reqritr ad dôam itliuam dire eë judicatiuam fialr, et sol uirtr, ĝhs e memoria judicij fialy: rão e qa discurs.s p se pxe et effectiue cäri a sola cognie judicatiua. Dico 1.o p se, qa qis n uni.s discurs.s aliqn dependeat ab alio, tn id p se narium n e, alr n daret pcess.s Dico 2.o pxe, et effectiue, qa discurs.s pöt pendere a cognie apphensiua, imò et a sensitiua rëte et dispositiue, ut pët.

Quæres 1.o Vtr oîs disciplina discursiua cäri dëat a cognie änti? R.o affiëe: ut cõstat ex illis quæ docuim.s de discursu. Ob. tri. 1.o Pallis disciplina n pöt cäri a cognie existente in mente Magistri, tum qa cognio Magistri n cät p se disciplinam in mente discipuli, tum qa discurs.s e mot.s

Q. oīs dōa, & disciplina ītiua fiat ex anti cognie?

Est mot.^d q.^o fieri dēt ab una, eādq3 pōa, qua discurrit. R. concd. tamen disciplinam n̄ pōe cāri à cognie existente in mente Magistri, sed ab existente in mente discipuli.

Inst. Multi discere incipiunt adeo ignari, ut nullam cēant notitiam antēm d sciā addiscenda: q.^o disciplina cāri negt à cognie ānte in mente discipuli. R. neg. ōns, qa discipul.^d instruct.^d à Magistro fiat notitiam āntem, ex q̄ educit discursum: illa tn āns discursiua n̄ ē, siquidem non causatur ab alia.

Ob. 2.º Notitia acqsita p inductionem ē discursiua, & tn n̄ pendet à cognie ante: q.^o &c. pbr min. qa inductiones sūt multæ ppōes singlares cognitæ p sūm: q.^o n̄ pōunt p se cāre ∁oem itlem in itlu. Negati min. qa ∁o acqsita p inductionem p.xē, & p se pendet à ppōib.^d s̄fatis in itlu, n̄ uō à sensationib.^d in tm rōbē.

Inst. Inductio iā ē ac experimentum, sā experimentum dicitur multiplex iudium partis sensitiuæ: q.^o si ∁o acqsita p inductionem pendet ab ānte, p.xē, & p se pendet à cognie sensitiua. R. disl. maj. inductio ē experimentum sc. iā s̄fall, neqz maiorem: obtm̄, i. q̄ten.^d regulariter uersans cc.^a iā obtum, concedo majorem. Dico regulariter, qa inductio aliqñ uersari cc.^a obta alia, quæ n̄ cadunt sub expōia sensitiua; ut q̄n colligim.^d aliqd cōire alī ex eo, qd cōiat cum ē illi spēi alis.

Ob. 3.º ∁o sophistica, & pseudographica, s.^e uā, s.^e erronea sit, ē discursiua, & tn n̄ cāri à cognie antē: q.^o 3.º ∁oem. pbr min. qa si ∁o sit uā negt cāri à pmissis f̄is, sigt ex f̄ō p se sōt oriri fum: si autem sit fā et dbuit cāri ex ānte f̄ō, sigd itlus n̄ assentiri ∁oi p pmissas fas. R. neg. min. ōns n̄. ∁o s.^e uā, s.^e fā n̄ pōit pendere p se à pmissis f̄is, tn benè pōt itlus p deceptionem iudicare pmissas fas ut uās, & ex illis ita judicatis d ducere ∁oem s.^e uām, s.^e fām. Sibr dm̄ d Syllo peccante in frā, ex cui.^d ānte pendet ∁o, sigd itlus judicare pōt illam recte inferri; & deluratis in entyme mate, in q dari uer.^d discurs.^d, cum tamen in eo nihil detudatur in forma.

Notdm tn oīo ē ex āntib.^d f̄is inferri n̄ pōe ∁oem fā l̄ n̄ uām

Nam, sed tm male, vg qn qs credit oe al ee risite, v ita discurrit: Omne al e risite: sd ois eo e al: g ois eo e risitis; in qo euenta eo mali ua formalr uo esta, sigt eius assus cadit et uirtr sup premissas fas, neme sup illam majorem, eam uirtr approbando.

Quaeres 2o. an Sca propria industria acqsita dici poit doa, et disciplina? Haec quaeo uidetr de Vocabulo. R. tn 1o. mentem Phi neg. pbr tum ex nois etymologia, tum qa Phus ad doam et disciplinam requirit propones enunciatas a Magistro, quae tn nare n st ad Scientiam propria industria acqsitam.

R. 2o. abs. loqndo affre. Phr, qa ut ait D. Thom. creaturae st uoces, p qs a Deo edocemr: v ideo Sca experimentalis Xpi Dni uocari doa, et disciplina, qa a Deo mediantibus creaturis, et proprijs actibus acqsita fuit. Sca uo p se, et p accens infusa Xpo Dno, Angelis, v Adamo, dici negt doa, et disciplina, qa tradita n fuit a Deo directe per modum doctrinae, sed productiue per modum caloris.

ARTUS 2o.

An cognitio primor prior sit discursiua?

Notatr 1o. pria ee propes vbes, quae n hent cas a priori, p qs bent. Notatr 2o. talia pria dupl poe cogni: 1o. imperfecte n penetratis tris, sd tm a posteriori, facta s. inductione quae sit rao, seu motiuum assentiendi, v hoc mo cognio prior discursiua e; 2o. pfecte, v euider ex sola s. tror penetrone, qns ptadat cognio aliq inductiua, et experimentalis, dummo n sit rao assentiendi, sd tm manuductio, v olio remouens impedimentum, quae sola dicitr cognio prij, qtenus prium e: v hoc 2o. mo.

Quaeritr an cognio prior sit discursiua? R. neg. Pbatr 1o ex Pho arente cognionem prior n ee Sciam ex eo, qd n acqratr p discursum. Pbatr 2o qa ut cognio sit discursiua det cari p se a notia ante, sd cognio prij qtalis, p se n cari ab inductione, qns caedetr.

Q. ois dõa, & disciplina ultima fiat ex anti cognie.

Q. discursiua n e. Declarati, qa nemo assentitur huic prio (Oe totum e maius sua pte) ex eo, qd illius totum sint maiora suis ptibus, sed ob solam trõz penetrõem

Firmati 1° qa cognio prioz e natiua: ergo n pot cari ab experimento, qd d se falsitate e. Firmati 2° qa assus Fidei in adulto n e discursiuus ex eo, qd fundetur in sola Diuina auctte, qns ad illum pote & minus priali feruent aliquae rões pbites: ergo sicti dm in cognie prioz, qtenus tasia sit. Firmati 3° qa ut se het finis in practicis, ita se het prium in sptatiuis, sed finis appetitur ppr se, & n ppr mia, imo media appetunt ppr ipsum finem: ergo sicti prium cognitu ex se, & n ex alio, seu ppr se.

Dices: cognio habita p inductionem e discursiua, ut diximus in libris d Priori resolrõe: ergo et cognio prioz erit discursiua si eam pcedat inductio. R. dist. ans: est discursiua, si inductio sit cã formalis motiua assentiendi, cedo ans: si n sit cã assentiendi, nego ans: inductio aut praecedens cogniem prioz, sol e manuductio, & cdio remouens formidinem assentiendi: qtm q remouet impedimentu ut graue descendat, n e cã p se talis descensus, sed mera cdio, seu remouens prohibens.

Inst. Inductio concurrit effectiue ãns minus priali ad assum prioz: ergo n e mera cdio. Pbr instia, qa motum pbite coniunctum cu mia reuelato, p scientifico concurrit effectiue sit minus priali ad assum Fidei p Sue: ergo et Inductio &c. R. nego ans: ad pbõem negatur et ans. Addo qd ãns Inductio concurrat effectiue minus priali ad assum prij (qd absolute nego) adhuc illius cognio n erit discursiua, qa ad rãnem n sufficit quaelibet efficia, sed requiritur, ut ãns sit cã formalis, & motiua cõis.

Pro complemento quaois nota lumen nãle cognoscitiuum trõz penetrõe ee cãm priasem assentiendi prijs. Pbr, qa 1a pria sit illa quae n p alia, sed p se ipsa cent. Firmati ex Dño assinte prium ee illud, qd scitur ãn trõ penetrant.

GVAEO

QUAEO 3.a

De Praenotionib.; et praecognitis.

ARTUS 1.

De numero praenotionu, et praecognitor.

Praenotio ita e atq. cognio praecedens (eo em: praenotionis derivum di praecognitum) quod dicit de quali praenotionem, et praenotat rem praecognitam. Praenotio igitur absolute sumpta quadruplex e: 1.a qd nois; i. quid signet noen; 2.a qd rei, i. qd sit essentia rei: 3.a an sit res; i. qt res extat, vel possit extere: 4.a denique e praenotio prior, i. qt principia vera sint.

Quaeri solet in hoc loco qt sint praecognita, seu praenoscenda. Qa hic quaestio pot procedere vel de praecognitis ante ingressum dmonis, vel de praecognitis in ipso ingressu demonstrationis. Dico 1.o Praecognita ante ingressum dmois st tria: nempe subjm, passio, et pria, praenotiones vero st 4.or 2 de subjecto, s. qt sit, et qd: de passione una s. quid sit: de principiis, seu praemissis altera, s. quod sint vera.

Ob. 1.o Praenotiones sunt quatuor: ergo et 4.or erunt praecognita, siqd a qlibet fia applicata subjecto fit unum decretum. Rd. dist. ant. 4.or erunt praecognita substant. seu formali, concedo antm; adject. seu mali, nego antm.

Ob. 2.o Medium cognoscitur ante ingressum demonstrationis: ergo constituit 4.m praecognitum. probatur ans, quia medium includitur in principiis, sed principia praecognoscuntur: ergo [illegible] Rd. distinguendo antecedens. medium praecognoscitur a ratione prior, concedo ans; roe sui et separatim a priis, nego antecedens. Dmois aut loquitur tantum de Praecognitis roe sui.

Dico 2.o

De Praenotionib:, et Praecognitis.

Dico 2°. Praecognita in ingressu droïs sit duo, nempe minum o ssä: et inolabenda e una fnotio, s. qd sit pörte: et ssä renda e alia, s. qd sit bona. Pbr Cto abs°. qa ni zac duo copiäni, n porit inferri unum ex alio. Pbr speialr et mio, qa minum e radix, seu funtum passionis: e° ni copcäri ut porte, driäo fundabiti in funto inporti. Pbr speialr et bonitë ssä qa ut asiqs predicr, et sine pirula errandi assentiati Cot, dër copiere cäm ob qm assensiti, ee recte dispositam, st minum e cä Cois, bonitas iö ssä est cit recta disposiö: e° utrunq; fnoscendb e ante Coem.

Ob. 1°. Nomen Cois et e fnoscendb: e° dati aliud ecognitum. Negari ssä, qa nomen Cois fnosciti iöe subti et paöis, s qz noib coincidit. Ob. 2°. Cto et fnosciti in pmissis: e° facit aliud ecognitum. Negari ssä, Cto n. sot copiiti, in pmissis 2° ano tanq in cä, et nil facit distinctum ecognitum, ni illud, qt frali, et in se copiri. Inst. Bonitas ssä n copiiti frali, st uirti, coti äu, q copiiti Cto, et tn facit distinctum ecognitum: e° siti Cto etc. Ob. dist. maior. bonitas ssä n copiiti frali, i. äu reali distincto, transeat maior; n copiiti frali, idest in se, neqz maiorem.

Adde copulas vbales, iöales, et reliq sincateoremata n facere disza ecognita, qa copiiri sit e pitb droïo, et iöe illar. Cto uö pur e apprensa facere neqt disum ecognitum. Pro complemento cuj. döa.

Quares Vtria illa ecognita, quae diximb regri ad sciam, reqrani et ad sciam totalem. Rn affe: Nam q sciam intendant, proponere solent subtm talis scie, et aliqm ejb proprietem, imö et pria, saltem coifs. Scio tn Aritem sot assignasse ecognita in ordë ad scientiam partialem.

Artus 2°.

De 1a subti Praenotione.

1a subti fnotio e, qd sit, quae si itligari et vocabulo; i. qd vocabulum sigñet

Si vero, certu oio e eam ee variam; poi ga nemo potest attingere diam, si vocabulu subiti ignoret. Si aut intigati de cognitione, qd rei, i de cognie quidditativa subiti, quao e in hoc loco precipua: ga hec potest procedere de subito Stiae totalis, et de subito Stiae partialis

Dico 1o. De subito Stiae totalis cognoscendu a quid rei i quaenam sit essentia subiti. Probati, ga X.a coe Proz placitum, in qlibet Stia incipiendu e a priis, sed constantissimum prium in Stia totali e essentialis subiti dfio: ergo de subito Stiae totalis cognoscendu e quid rei. Firmatur ga dfio essentialis e 1m. principium subiti carens oi medio in suo gre (siquid dicitur 1o. gres essentiae, qs nil antecedit, et in qq reliqua oia fundantur) sed illud qd caret oi medio in suo gre e 1m cognitum in tali gre: ergo dfio essentialis debet supponi cognita.

Obiicies. Stia non supponit, qd ipsa explicat, sed Stia totalis explicat essentiam sui subiti: ergo illam non supponit iam precognitam. Resp. dist. min. Stia totalis explicat essentiam sui subiti in proprio gre, nego minorem: in alio gre, concedo minorem; Vero Stia totalis in gre metaphysico non explicat essentiam sui subiti in eod gre metaphysico, in tali gre eam supponit, explicat in essentiam sui subiti in gre physico.

Obiicies. Qualibet dfio essentialis explicat totam essentiam: ergo nequit aliam explicari, seu definiri. Resp. dist. ans: qualibet dfio essentialis explicat totam essentiam non totali, concedo ans: totali, nego ans. Vero ergo dfio phisica e ut rationalis explicat totum coem metaphysice, non uo totali ga adhuc potest explicari physice p materiam, et formam.

Inst. Vero dfio perfectissime explicari, et a priori definiri, debet resolvi usque ad oia gra summa, et ostendi in qq omnium entis coiat cum aliis, et in q ab ipsis disconveniat, sed dfio in certo gre, metaphysico Vero, e limitata: ergo eam non potest explicari, et definiri aliam in alio gre, in physico Vero. Resp. ad mai. Vt aliq dfio definiti perfectissime in certo gre, sufficere qd resolvatur usque ad prium supremum in tali gre. Maioris claritatis gratia

Quaeres 1o. Vtrum essentialis dfio subiti in gre metaphysico Vero potest definiri

a priori

A priori in eod. grë medio? R. neg. Pbr, qa dfio med. ë 1m. prium in orë medio, & iter indiatis medë. Notdm tn bene poe drari p Medam suprialem, nempe p Dnum exstar, & oipoam clare cognitam. & rão ë qa Media suprialis cognit clari. Dnum exstar, & oipoam, p Media nalis: ergo dfo media nalis poit drari p mediam suprialem.

Quaeres 2° & astiq Stia nalis poit drare dfoem adaeqtam sui subti. R. neg. & rão ë qa talis dfio adaeqta nullum rêt mium a priori, sicut ë 1m prium in oi grë, qlis ë haec | Hö ë at röale, cstans mä corrupti-li, & aia röali, factum a Deo ad sui sipm, & creatum ad beatitudinem. | Quae dfio ë adaeqta in oi grë, sicut traditur p oia cãs, oiã. Non negamus tn talem dfoem drari poe p Scïam suprialem, ex a sup dicta. Veniendo igr ad subm Stiae partis

Dico 2°. De subto Stiae partis rt semp pnosuti qd rei, i quae sit essia talis subti, s. drão sit | quia | s. | pp qd |. Eo cot 2. pes. Pbatr 1a, qa qn drão pcedit p effum, t cam rotam, necessum nê qd essia subti ante rtem pnoscatr, ut pôt qn risibilitas drãri dt coe p actus ridendi, t p prium subiae. Pbr 2a pars, qa qns drão sit pp qd, idest pcedat p cam pxam & immiam passionis drandae, tn talis ca passionis assignata nõ ë tota essia subti, ut pôt qn qntas drari dt coe p mam, quae n ë tota essia rois.

Dixi | rt semp | qa assign nario pnoscenda ë essia subti, qn s. pão coe toti essiae subti, & p eam drari, ut si existe hoi drëtur dt coe p at röale.

ARTÜS 3.

De 2a subti pnotione.

2a subti Praenotio ë, qd sit; qa ea t poe illius qd sit extens, t qd sit poite. Dico 1°. De subto Scïae tam totalis, qm partialis, narium nê pnosare, qd sit extens. Pbr, qa essia cuiuscunq subti creati est sipins: